

Formulier 1.1 Sociale Communicatie Checklist (Ouders)

Kind: _____ Ouder: _____ Datum: _____

Vul deze Sociale Communicatie Checklist in om de huidige sociaalcommunicatieve vaardigheden van je kind in kaart te brengen en je te helpen om geschikte doelen te kiezen op het vlak van sociale betrokkenheid, communicatie, sociale imitatie en spel. De vaardigheden zijn opgesomd in de volgorde waarin ze normaal tot ontwikkeling komen bij jonge kinderen.

Gelieve dit formulier in te vullen op basis van wat je kind zelfstandig kan doen (zonder jouw hulp).

- Duid voor elke vaardigheid aan hoe vaak je kind deze toont: *Meestal* (min. 75% van de tijd); *Soms, maar niet consequent*; *Zelden of nog niet*.
- Bij items 32-36: als je kind de vaardigheid *Meestal* of *Soms* laat zien, gelieve dan ook aan te duiden op welke manier je kind hierbij het vaakst communiceert (non-verbale strategieën of verbale taal).
- Als je kind vroeger een vaardigheid liet zien, maar dit nu niet meer doet omdat hij/zij nu een meer complexe vaardigheid laat zien (bv. het kind brabbelde vroeger, maar gebruikt nu woorden), dan mag je *Meestal* aanduiden voor de vroegere vaardigheid.

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
Sociale betrokkenheid			
1. Geniet je kind van face-to-face interactie met jou?			
2. Is je kind het liefst in jouw buurt of in de buurt van andere gezinsleden?			
3. Houdt je kind eenvoudige sociale spelletjes vol gedurende minstens drie beurten (bv. kiekeboe, kriebelspelletjes, enz.)?			
4. Blijft je kind ten minste 5 minuten actief betrokken op jou tijdens sociaal spel?			
5. Blijft je kind ten minste 10 minuten actief betrokken op jou tijdens sociaal spel?			
6. Blijft je kind ten minste 2 minuten actief betrokken op jou tijdens spel met speelgoed?			

Uit *Trainen van sociaalcommunicatieve vaardigheden bij kinderen met een autismespectrumstoornis. Het ImPACT-programma. Handleiding voor ouders. Tweede herziene uitgave* van Brooke Ingersoll en Anna Dvortcsak. © Sig vzw. Enkel de koper van dit boek heeft de toestemming om dit formulier te kopiëren voor persoonlijk gebruik of voor gebruik met cliënten (zie copyrightbladzijde voor meer details). Kopers kunnen bijkomende kopieën van het formulier downloaden (zie kader aan het einde van de inhoudstabel).

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
7. Blijft je kind ten minste 5 minuten actief betrokken op jou tijdens spel met speelgoed?			
8. Blijft je kind ten minste 10 minuten actief betrokken op jou tijdens spel met speelgoed?			
9. Neemt je kind initiatief in spel of probeert hij/zij verder te gaan met spel wanneer jij stopt (bv. door oogcontact te maken, naar jou te glimlachen, geluidjes te maken/iets te zeggen, je aan te raken)?			
10. Reageert je kind op je pogingen om zijn aandacht op iets of iemand te trekken (wanneer je wijst, taal gebruikt of je blik ergens op richt)?			
11. Maakt je kind oogcontact terwijl hij/zij in interactie gaat of communiceert met jou?			
12. Initieert je kind activiteiten of spel met jou (geeft je een speeltje of komt bij jou om met hem/haar te komen spelen)?			
13. Wisselt je kind beurten met jou?			
14. Wijst je kind naar voorwerpen die hem/haar interesseren of toont hij/zij jou die voorwerpen met de bedoeling ze te delen?			
15. Begroet je kind mensen die de kamer binnenkomen en zegt hij/zij gedag als ze vertrekken?			
Communicatie gebruiken – vorm (Expressieve taal)			
16. Brabbelt je kind of gebruikt hij/zij spraakachtige geluiden?			
17. Gebruikt je kind gebaren wanneer hij/zij om dingen of activiteiten wil vragen (bv. je naar een voorwerp leiden, wijzen, SMOG-gebaren)?			
18. Communiceert je kind een duidelijke keuze wanneer hij/zij twee alternatieven krijgt door te reiken, te kijken naar wat hij/zij wil, geluiden of woorden te gebruiken?			
19. Imiteert je kind je spraakachtige geluiden of taal?			
20. Gebruikt je kind spontaan losse woorden?			
21. Benoemt je kind voorwerpen?			
22. Benoemt je kind acties?			
23. Combineert je kind woorden tot eenvoudige zinnen (“Auto rijden”, “Trein duwen”)?			
24. Gebruikt je kind woorden om voorwerpen te beschrijven (‘grote rode bal’, ‘kleine groene bal’)?			
25. Gebruikt je kind voornaamwoorden (bv. jij, hij, zij) op de juiste manier?			

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
26. Gebruikt je kind een variatie aan werkwoordtijden (bv. verleden en toekomstige tijd)?			
27. Gebruikt je kind consequent zinnen om te communiceren?			
28. Beantwoordt je kind eenvoudige vragen over zichzelf? (bv. "Wat is je naam?", "Hoe oud ben je?")			
29. Beantwoordt je kind eenvoudige vragen over wat hij/zij wil, nodig heeft of over de omgeving ("Wat wil je?", "Wat is dit?", "Waar is het?", enz.)? Indien ja, kruis de soort vragen aan: ☐ Wat ☐ Waar			
30. Beantwoordt je kind wie-, waarom- of hoe-vragen (bv. "Wie rijdt met de auto?", "Waarom ben je verdrietig?")? Indien ja, kruis de soort vragen aan: ☐ Wie ☐ Waarom ☐ Hoe			
Communicatie gebruiken – functie (Expressieve taal)			
31. Brabbelt je kind of gebruikt hij/zij spraakachtige geluiden, gericht op jou (om te communiceren met jou)?			
32. Gebruikt je kind gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen, geluiden of taal om gewenste voorwerpen of activiteiten te vragen? Als je kind één van deze vaardigheden <i>Meestal</i> of <i>Soms</i> gebruikt, gelieve dan aan te duiden welke strategie je kind het vaakst gebruikt om geliefde voorwerpen of activiteiten te vragen: ☐ Non-verbale strategieën (gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen of geluiden) ☐ Verbale taal (woorden of zinnen)			
33. Gebruikt je kind gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen, geluiden of taal om te protesteren of om jou te zeggen dat hij/zij iets niet wil? Als je kind één van deze vaardigheden <i>Meestal</i> of <i>Soms</i> gebruikt, gelieve dan aan te duiden welke strategie je kind het vaakst gebruikt om te protesteren: ☐ Non-verbale strategieën (gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen of geluiden) ☐ Verbale taal (woorden of zinnen)			

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
34. Gebruikt je kind gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen, geluiden of taal om hulp te vragen? Als je kind één van deze vaardigheden <i>Meestal</i> of <i>Soms</i> gebruikt, gelieve dan aan te duiden welke strategie je kind het vaakst gebruikt om hulp te vragen: ☐ Non-verbale strategieën (gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen of geluiden) ☐ Verbale taal (woorden of zinnen)			
35. Gebruikt je kind gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen, geluiden of taal om informatie te delen (bv. wijzen, “Ik zie een vliegtuig”)? Als je kind één van deze vaardigheden <i>Meestal</i> of <i>Soms</i> gebruikt, gelieve dan aan te duiden welke strategie je kind het vaakst gebruikt om informatie te delen: ☐ Non-verbale strategieën (gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen of geluiden) ☐ Verbale taal (woorden of zinnen)			
36. Gebruikt je kind gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen, geluiden of taal om je aandacht te trekken (bv. “Mama, kom hier”)? Als je kind één van deze vaardigheden <i>Meestal</i> of <i>Soms</i> gebruikt, gelieve dan aan te duiden welke strategie je kind het vaakst gebruikt om je aandacht te trekken: ☐ Non-verbale strategieën (gebaren, oogcontact, gezichtsuitdrukkingen of geluiden) ☐ Verbale taal (woorden of zinnen)			
37. Gebruikt je kind woorden om jou te zeggen hoe hij/zij zich voelt (“pijn”, “boos” of “blij”)?			
38. Gebruikt je kind woorden om jou te zeggen wat je moet doen (“Geef de baby eten”, “Duw de auto”)?			
39. Vertelt je kind aan jou over zaken die eerder gebeurd zijn (bv. over zijn/haar schooldag)?			
40. Gebruikt je kind taal om jou een eenvoudig verhaal te vertellen?			
41. Stelt je kind vragen aan jou om meer informatie te krijgen (“Wat is dat?”, “Waar is hond?”)?			
42. Stelt je kind wie-, waarom- of hoe-vragen?			
43. Neemt je kind deel aan een conversatie die gestart is door een volwassene, voor drie opeenvolgende beurten?			

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
44. Neemt je kind deel aan een conversatie die gestart is door een volwassene, voor meer dan drie opeenvolgende beurten?			
45. Initieert je kind conversaties met anderen?			
Communicatie begrijpen (Receptieve taal)			
46. Kijkt je kind consequent wanneer zijn/haar naam genoemd wordt?			
47. Kijkt je kind naar personen/foto's van personen wanneer die genoemd worden?			
48. Stopt je kind zijn/haar activiteit als reactie op "nee", "stop" of "niet doen"?			
49. Kan je kind enkele lichaamsdelen identificeren (toont ze bij zichzelf of bij iemand anders als hem/haar dat gevraagd wordt)?			
50. Reageert je kind gepast op eenvoudige instructies tijdens spelen, aankleden of tijdens het eten (bv. "Neem je beker")?			
51. Reageert je kind gepast op meervoudige instructies tijdens spelen, aankleden of tijdens het eten (bv. "Neem je beker en zet hem op tafel")?			
52. Haalt je kind op verzoek verschillende voorwerpen die in de kamer aanwezig zijn, maar niet net voor hem/haar liggen?			
53. Werkt je kind een taak af en ruimt het zelf de spelmaterialen op?			
Imitatie			
54. Imitteert je kind gezichtsuitdrukkingen of bewegingen met het gezicht (bv. tong uitsteken)?			
55. Imitteert je kind acties of lichaamsbewegingen in liedjes of gekende routines (bv. de bewegingen in het liedje 'De wielen van de bus')?			
56. Imitteert je kind conventionele gebaren (gedag wuiven, kusje gooien, in de handen klappen, enz.)?			
57. Imitteert je kind vertrouwde spelacties (acties die je kind spontaan ook laat zien) nadat hij/zij jou die heeft zien doen?			
58. Imitteert je kind nieuwe spelacties (acties die je kind niet spontaan laat zien) nadat hij/zij jou die heeft zien doen?			
59. Kan je kind betrokken blijven in langere interacties, waarbij jij en je kind elkaar verschillende beurten na elkaar imiteren?			

Vaardigheid	Meestal (min. 75% van de tijd)	Soms, maar niet consequent	Zelden of nog niet
Spel			
60. Gebruikt je kind speelgoed op een exploratieve manier (voelen, in de mond steken, ruiken, bekijken)?			
61. Combineert je kind voorwerpen (een voorwerp in een ander steken; voorwerpen in dozen steken; speelgoed op een rij zetten, stapelen, op bepaalde manieren ordenen)?			
62. Gebruikt je kind oorzaak-gevolgspeelgoed (mechanisch speelgoed, pop-upspeelgoed)?			
63. Gebruikt je kind speelgoed waarvoor het bedoeld is (een bal gooien, een auto duwen)?			
64. Richt je kind vertrouwd doe-alsof-spel op zichzelf (doen alsof hij/zij eet, slaapt, spreekt in een speelgoedtelefoon)?			
65. Richt je kind eenvoudig doe-alsof-spel op een andere persoon of een pop of ander speelgoed (doen alsof hij/zij een ouder of een pop eten geeft, een pop aankleedt, een pop in bed stopt)?			
66. Doet je kind alsof één ding staat voor iets anders (alsof een blok een auto is of een stapel blokken een gebouw is), schrijft hij/zij kenmerken toe aan een voorwerp die niet eigen zijn aan dat voorwerp (doen alsof het speelgoedeten 'heet' is of 'lekker' smaakt), of brengt hij/zij voorwerpen tot leven (een poppetje laten wandelen of een pop een kopje laten vasthouden in plaats van het kopje tegen de mond van de pop te houden)?			
67. Verbindt je kind verschillende doe-alsof-acties aan elkaar of vertelt hij/zij een langer verhaal met speelgoed (plaatst pop in auto en duwt auto naar winkel)?			
68. Speelt je kind een fantasierol (alsof hij/zij een dokter, brandweerman, mama/papa is) tijdens spel?			
69. Vertelt je kind een langer verhaal wanneer hij/zij in die fantasierol zit met ten minste één andere persoon (kind is dokter, ouder is patiënt; kind is mama, broer is baby)?			
70. Kan je kind afwisselen tussen het spel leiden en de ideeën van een andere persoon volgen tijdens een langer spelmoment?			